

Nämnden Svenska rum 26.03.2026

Utlåtande om en motion om att ta i bruk Sisukas-modellen i daghemmen och skolorna i Esbo

Beredning och upplysningar:
Plosila Riina
Saloranta-Eriksson Outi
Vahtivuori-Hänninen Sanna
Vataja Anita
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Narvo-Akkola Merja

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsen om en motion av Ira Hietanen-Tanskanen och 34 andra fullmäktigeledamöter 4.12.2025 om att ta i bruk Sisukas-modellen i daghemmen och skolorna i Esbo.

Behandling

Beslut

Redogörelse

(Redogörelsen publiceras på nytt på svenska då översättningen är klar.)

Valtuustoaloite

Valtuutettu Ira Hietanen-Tanskanen ja 34 muuta kaupunginvaltuutettua ovat 4.12.2025 tehneet valtuustoaloitteen Sisukas-mallin käyttöönoton selvittämiseksi päiväkodeissa ja kouluissa.

Sisukas (Sijoitettu lapsi koulussa) on toimintamalli, jonka tavoitteena on tukea sijoitettujen lasten ja nuorten koulunkäyntiä sekä vahvistaa moniammatillista ja -toimijaista yhteistyötä lastensuojelun, koulun, sijaishuollon ja huoltajien välillä. Mallissa lapsen ja nuoren osallisuus on keskeisessä roolissa. Toiminta perustuu rakenteelliseen yhteistyöhön ja tiedonkulkuun eri toimijoiden kesken.

Valmistelu

Lausunto on valmisteltu kasvun ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen, suomenkielisen perusopetuksen ja ruotsinkielisten sivistyspalveluiden tulosyksiköiden yhteistyönä.

Lisäksi valmistelussa on konsultoitu Länsi-Uudenmaan hyvinvointi-alueen (LUVN) asiantuntijoita Sisukas-mallin tunnettuudesta, ajankohtaisuudesta sekä alueellisista linjauksista

Nykytila ja Sisukas-mallin arvio

Lastensuojelun piirissä olevien lasten ja nuorten varhaiskasvatukseen osallistumisen ja koulunkäynnin tukeminen edellyttää moniammatillista yhteistyötä sekä tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa.

Koulujen ja esiopetuksen toimintaa ohjaavat valtakunnallinen ja kaupunkitasoinen opetussuunnitelma. Varhaiskasvatuksen toimintaa linjaa varhaiskasvatussuunnitelma. Nämä suunnitelmat edellyttävät tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalveluiden viranomaisten kanssa opiskeluhoitoa koskevilta osin. Opetuksen järjestäjän tulee omalta osaltaan edistää eri toimijaryhmien välistä monialaista yhteistyötä.

Espoossa monialaista yhteistyötä ja toimintaa toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman ja opetussuunnitelmien mukaisesti sekä yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa. Samoin sijoitettujen lasten ja nuorten koulunkäyntiä ja oppimista tuetaan varhaiskasvatussuunnitelman, opetussuunnitelmien ja oppilashuoltosuunnitelman linjausten ja periaatteiden mukaisesti. Toimivia yhteistyön rakenteita on luotu yhteistyössä LUVN:n kanssa, joka vastaa lastensuojelun kokonaisuudesta ja sijaishuollon ja huoltajien viestinnästä sekä yhteistyöstä.

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö toteutuu Espoossa opetussuunnitelman mukaisina käytänteinä: huoltajilla on mahdollisuus osallistua koulun toiminnan suunnitteluun ja heille tiedotetaan keskeisistä päätettävistä asioista.

Perusopetuslaki velvoittaa laatimaan opetussuunnitelman opiskeluhoitoa koskevilta osin yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalveluiden viranomaisten kanssa.

Opetussuunnitelma linjaa useita Sisukas-mallissa esitettyjä asioita. Sisukas-toiminnan periaatteet, kuten lapsen ja nuoren osallisuus sekä dialoginen, yhteisöllinen toimintakulttuuri on kirjattu varhaiskasvatussuunnitelmaan ja opetussuunnitelmiin. Espoossa on käytössä mm. varhaiskasvatuksen pehmeä lasku -malli.

Alueellinen yhdenmukaisuus ja vastuunjako tulee arvioida silloin, kun otetaan uusia toimintamalleja käyttöön. LUVN:n linjauksen mukaan hyvinvointialueella ei ole kuntakohtaisia toimintamalleja, vaan palvelurakenteiden ja toimintatapojen tulee koskea koko aluetta. LUVN:n toiminnan aloittamisen myötä Espoon omista toimintamalleista, kuten vieraskielisestä Moniku-toiminnasta tai psykiatrisen sairaanhoitajan malleista on luovuttu. Tämän vuoksi erillisen kuntakohtaisen mallin käyttöönottoa ei pidetä tarkoituksenmukaisena.

Arviomme perusteella Sisukas-mallin lisäarvo verrattuna nykyisiin rakenteisiin ja jo velvoittaviin linjauksiin jää epäselväksi. LUVN:n arvion mukaan Sisukas-mallin käytänteet ovat lähellä sitä, mitä jo tehdään. Uuden mallin käyttöönottoa ei pidetä juuri nyt lastensuojelun ajankohtaisimpana kehittämisalueena.

Valmistelussa on myös arvioitu mallin käyttöönoton lisäksi myös resurssi- ja ylläpidettävyyšnäkökulmaa. Espoon kokoisessa kaupungissa uuden toimintatavan läpivienti ja ylläpitäminen vaativat merkittävästi resursseja, erityisesti, jos malli koskee vain osaa yksiköistä ja toimijoista.

Lisäksi sijoitettujen lasten liikkuvuus alueiden välillä on otettava myös huomioon. LUVN:n mukaan, että osa sijoitetuista lapsista ja nuorista tulee alueen ulkopuolelta.

Johtopäätökset ja päätösesitys

Kasvun ja oppimisen toimiala ei pidä tällä hetkellä tarkoituksenmukaisena ottaa käyttöön erillistä kuntakohtaista Sisukas-mallia Espoossa. Perustelut liittyvät varhaiskasvatussuunnitelman ja opetussuunnitelmien mukaisiin nykyisiin linjauksiin ja rakenteisiin, opetuksen järjestäjän velvollisuuksiin, LUVN:n alueellisen yhdenmukaisuuden linjaukseen sekä arvioon siitä, että Sisukas-mallin käytänteet ovat pitkälti jo nykytoiminnan kaltaisia. Ohjaavat suunnitelmat, vastuujako sekä resurssi- ja ylläpidettävyyšnäkökulmat on otettu arvioinnissa huomioon.

Jatkotoimena kasvun ja oppimisen toimiala esittää sijoitettujen lasten ja nuorten koulunkäynnin tuen kehittämistä nykyisiä rakenteita vahvistaen. Kehittämistä kohdennetaan erityisesti opetushenkilöstön osaamiseen. Konkreettisenä toimenpiteenä esitetään, että nostetaan teema yhteiseen käsittelyyn yhteisöllisen opiskeluhoollon kahviloissa, jolloin kehittäminen palvelee Espoon ja LUVN:n yhtenäisiä toimintatapoja.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite Sisukas-malli käyttöön Espoon päiväkodeissa ja kouluissa 4.12.2025

För kännedom